

POLIS
ÅLANDS POLISMYNDIGHET

Årsberättelse 2016

Innehållsförteckning

Polismästaren har ordet.....	4
Styrelsen för Ålands polismyndighet.....	5
Ordförandes hälsning.....	5
Polistjänster.....	10
Alarmverksamhet.....	10
Brottsbekämpning.....	10
Antalet ärenden.....	10
Tillståndstjänster.....	11
Tillståndsenheten.....	11
Utlänningsärenden.....	11
Landskapsalarmcentralen.....	12
Ekonomi.....	13
Axplock från verksamheten.....	14
Hundverksamheten.....	14
Transport av farliga ämnen.....	14
Praktisk övervakning.....	15
Statistik.....	16
Alarmverksamhet.....	16
Brottsbekämpning.....	17

Polismästaren har ordet

Sidan pryds nu av den nya logotypen som skapades för polisen år 2016. Personalen fick rösta fram sin favorit av tre presenterade alternativ. Genom en enhetlig grafisk profil känns polisen nu igen i alla sammanhang, då polisens logo används bl. a. i handlingar och på fordon.

År 2016 var för polismyndigheten ett händelserikt år och det gjordes olika satsningar inom myndigheten. En hel del fokus sattes på Alarmcentralen. Förutom utvecklandet av alarmprogrammet förnyades Alarmcentralens lokaler för att förbättra ergonomin och arbetsmiljön för operatörerna. En renovering av lokalerna behövdes också för att bättre kunna uppnå de krav som ställs för en modern och fungerande alarmcentral. Ett tätare samarbete med polisen och Alarmcentralen påbörjades och nya arbetssätt togs fram. Utvecklandet av Alarmcentralen och operatörernas kompetens fortsätter under år 2017.

Polismyndigheten gjorde en organisatorisk finslipning för att få processerna att löpa ännu bättre. Ett s.k. filter grundades för att i ett initialt skede bättre kunna granska ärenden som kommer in och för att kunna fördela dem mer ändamålsenligt och på så sätt erbjuda bättre arbetsro för utredningen. Statistiken för år 2016 visar att antalet anmälda brott ökade med ca 8 % och utredningen belastades tungt särskilt under sommartiden. Utredningstiderna hölls dock på en skälig nivå och man kan med glädje konstatera en märkbar höjning av upplärningsprocenten. Även inom fält- och alarmverksamheten ökade antalet uppdrag, särskilt de mest brådskande A-uppdragen. Den största ökningen skedde i Mariehamn, där antalet A-uppdrag ökade med 11,5 %. Responstiden förbättrades ytterligare år 2016 och var nu 2,8 minuter i Mariehamn och på hela Åland 10,8 minuter. Polismyndighetens personalresurser var till en del ansträngda pga. av sjuk-, föräldra- och studieledigheter. Under året förlorade polismyndigheten personal bl.a. i form av pensionering och utflytt till fastlandet. Polismyndigheten kunde dock locka två nya polismän till polismyndigheten, varav den ena polismannen kom från fastlandet och den andra från Sverige. Polismyndigheten hade också fördelen att erbjuda två praktikantplatser åt Polisyrkeshögskolans studerande. I det stora hela kan konstateras att trots ökad arbetsbörda och ansträngda resurser gjorde personalen igen ett gott arbete. Ett särskilt tack riktas till tillståndsenheten som behandlade över 10 300 tillståndsärenden under år 2016.

Budgetdisciplinen var strikt under hela året och vid årets slut fanns rum för införskaffande och förnyande av utrustning. Alla enheter kunde dra nytta av anskaffningar i form av förnyad kommunikationsutrustning, skyddsutrustning, ergonomiska bord och stolar, nya datorer osv. - något som förhoppningsvis bidrar till bättre arbetsmiljö och trivsel.

Polishusbygget fick en nystart i slutet av året och polismyndigheten ser fram emot att få delta i planeringen av det nya huset, även om det kommer att vara arbetsdrygt och avslut fanns rum för inskaffande och förnyande av utrustning. I någon mån också stökigt då byggandet väl påbörjas. I övrigt var år 2016 ett jubileumår för polisen i Finland. I 200 år har polisen funnits för medborgarnas trygghet och temat var "Polisen 200 – trygghet genom tiderna". I olika sammanhang under året har man diskuterat tryggheten också på Åland; vad det betyder för den enskilda medborgaren eller det åländska samhället. Polisen har en i lag stadgad roll att trygga samhällsfreden, men polisen gör det inte längre ensam. Samarbetet mellan olika myndigheter och övriga intressentgrupper samt medborgarna är ytterst viktigt när resurserna tryter. Tacksamt nog fungerar det här samarbetet också på det praktiska planet och det är något som polismyndigheten ska sträva till att behålla och utveckla ytterligare. Med dessa ord vill jag tacka övriga myndigheter och intressentgrupper för gott samarbete år 2016.

Styrelsen för Ålands polismyndighet

Ordförandes hälsning

Den nya styrelsen för Ålands polismyndighet hade sitt första möte i maj och har totalt sammanträtt fyra gånger under året. Styrelsen består av Sara Kemetter ordförande med Göte Winé som ersättare, Roger Eriksson vice ordförande med Lotta Wickström som ersättare, medlemarna Annika Hambrudd med Robert Mansén som ersättare, Maria Gustafsson med Nina Lindfors som ersättare och Olof Collin med Leif Jansson som ersättare. Under året har ordinarie styrelseledamoten Maria Gustafsson entledigats från uppdraget pga. flytt till Sverige och hon har ersatts av Nina Lindfors som ordinarie med Stina Colérus som ersättare. Föredragande och sekreterare var polismästare Maria Hoikkala. Personalen representeras av Maria Nygård med ersättare Jan Johansson. Kansliminister Nina Fellman och enhetschefen Camilla Hägglund har närvarorätt.

Verksamhet 2016

Polisverksamheten i landskapet bedrivs i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen och landskapsförordningen om Ålands polismyndighet (2000:26, 2000:34), samt enligt ett av styrelsen för Ålands polismyndighet fastställt reglemente. I 1 § i polislagen (2013:87) för Åland stadgas om polisens uppgifter.

Inriktningsmålen under året har varit arbetet med Ungdomspolisprojektet som påbörjades under år 2015. Verksamheten har utvecklats och effektiveras ytterligare. Genom god planering lösgörs och inriktas resurserna på effektiv övervakning av bl.a. ungdomars bruk av alkohol och narkotika, speciellt i samband med storhelger och evenemang. Sociala medier har används på ett verktygsfullt sätt i kontakten med allmänheten och speciellt ungdomar.

Gällande polismyndighetens allmänna verksamhet betonas prioritering av tillgänglighet och god service inom verksamhetens alla områden samt fortsatt gott samarbete med övriga myndigheter, samfund och invånare. Under verksamhetsåret har polissektorn prioriterat arbetet mot narkotika genom att involvera fältpersonalen bättre i fältövervakningen av narkotika.

Andra prioriterade områden är arbetet mot våld i nära relationer och övrigt brottsförebyggande arbete, särskilt inom området barn och ungdom. Gällande våld i nära relationer utvecklades verksamheten enligt den modell landskapsregeringen tagit fram.

Till slut vill jag på styrelsens vägnar tacka hela personalen för den insats de gör i vårt samhälle varje dag. Ett speciellt tack vill jag även rikta till polismästaren Maria Hoikkala som med gott ledarskap och stor yrkesskicklighet leder ett så kunnigt team.

Sara Kemetter ordförande

POLIS

ÅLANDS POLISMYNDIGHET

Uppdaterat senast: 28.4.2016

HÖGSTA LEDNINGEN

Maria Hoikkala
Polismästare
Chef för Ålands polismyndighet

STABEN

Benjamin Petrián
Överkonstapel
Stabschef

Johan Sandström
Överkonstapel
Väber

ALARM- OCH BROTTBEKÄMPNINGS ENHETEN

Nina Rasmus
Kommissarie

- Alarmverksamhet (4 grupper)
- Brottsutredningsverksamhet (allmän utredning, 2 grupper)
- Sakkunniguppgifter inom området trafik

NARKOTIKA- OCH SPANINGSENHETEN

Rasmus Friman
Projektledare

- Brottsutredningsverksamhet inom området narkotika
- Spaningsverksamhet

KRIMINALENHETEN

Olof Lindqvist
Kommissarie

Henrik Hagelberg
Kommissarie

- Kriminalteknisk utredning
- IT-forensisk utredning
- Förhandsgranskning
- Krävande brottsutredning

TILLSTÅNSENHETEN

Lars-Ole Styrström
Överkommissarie

- Kansliavdelningen
- Utredningsverksamhet utlänningsärenden
- Utredningsverksamhet tillståndsärenden

ALARMCENTRALEN

Karl Nordlund
Alarminästare

- Alarmoperatörer

Polistjänster

Alarmverksamhet

Under året 2016 har registrerats sammanlagt 7 370 uppdrag, i princip oförändrat jämfört med föregående år (7 381 år 2015). Av dessa uppdrag var 6 538 stycken unika uppdrag (motsvarande 89 %). Det betyder att andelen uppdrag som utgjort flerpatrullverksamhet nu motsvarar ungefär 11 %.

Det rör sig om numerärt sett små förskjutningar mellan huvuduppdragstyperna. Värt att nämna är ökningen av antalet uppdrag inom gruppen brott mot liv. Antalsmässigt ökar gruppen med 57 uppdrag vilket motsvarar 10 %. Denna grupp utgör ett typexempel på reaktiva uppdragstyper, där polisen typenligt reagerar på en händelse som anmäls per telefon.

Ett exempel på motsatsen är förebyggande verksamhet. Denna grupp sjunker för tredje året i rad och backar under 2016 med 162 uppdrag, motsvarande 7 %. Denna typ av uppdrag hör till de proaktiva uppdragstyperna som man, med risk för att generalisera något, kan säga innehåller den planlagda verksamheten. Det är önskvärt att de proaktiva uppdragstypernas andel av den totala mängden uppdrag är så stor som möjligt.

Trots att förebyggande uppdrag som grupp backar, utgör de fortfarande cirka en tredjedel av myndighetens alla uppdrag. Detta är en stor andel.

En tendens som fortsättningsvis håller i sig är att andelen uppdrag som inte föranleder någon annan typ av reaktion än ett ingripandemeddelande håller sig på cirka 80 %. Responstiderna för de mest brådskande uppdragstyperna är i princip oförändrade och ligger på 2,8 minuter för Mariehamn och 10,8 minuter för övriga Åland. Det konstateras att dessa tider står sig väl i jämförelse med riket, genomsnitt för riket år 2016 var 9,4 minuter.

Brottsbekämpning

Under årets 2016 har det registrerats totalt 3 190 brott, en ökning med cirka 8 % jämfört med fjolåret. Sett till gruppen brott mot strafflagen är motsvarande siffra 1 597, vilket motsvarar en ökning på cirka 2 %.

Såsom tidigare betonas att man vid en granskning av utvecklingen bör hålla nedgången i den registrerade brottsligheten som noterades mellan 2011 och 2012 i åtanke. De genomsnittliga utredningstiderna för brott mot SL fortsätter öka och ligger nu på 149 dagar (att jämföra med 93 dagar i fjol och 85 dagar 2014).

Uppklaringsprocenten visar däremot på en ökning och stannar för 2016 på 40,3 %, en ökning med 6,8 procentenheter (motsvarande 17 %) jämfört med 2015.

Antalet ärenden

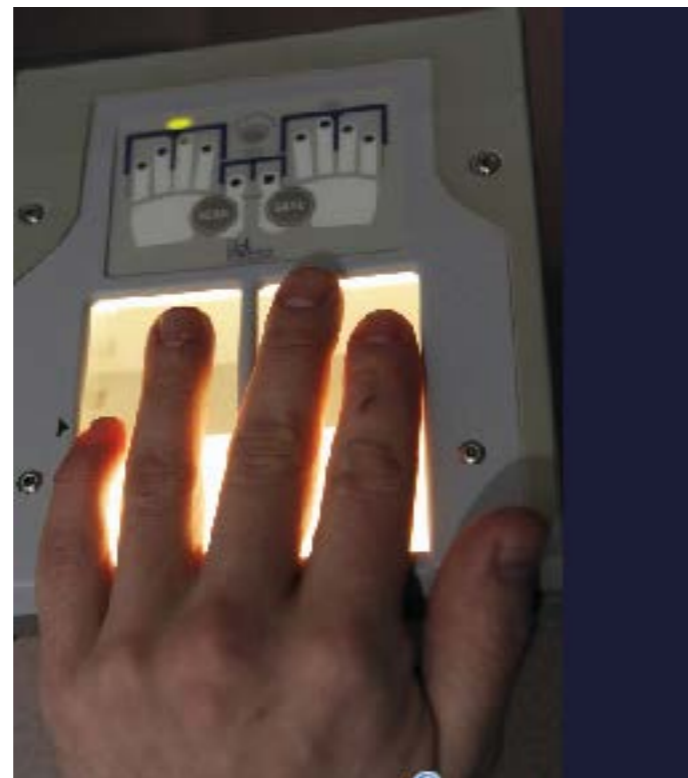
Under 2016 registrerades vid myndigheten sammanlagt 4 199 ärenden, en ökning motsvarande 5 % i jämförelse med föregående år.

Av dessa ärenden är 2 550 någon typ av brottsutredning, 1 418 övrig utredning som enligt lag ålagts polisen och 231 gripanden utförda på basen av polislagen.

Om man bryter ner ökningen i sina beståndsdelar kan man se att ingen förändring isolerat sett är särskilt anmärkningsvärd. Brottsanmälningarna ökar med 170 stycken (motsvarande 7 %), polislagsgripandena med 13 stycken (motsvarande 6 %) och gruppen övrig utredning är i princip oförändrad med en ökning om 15 stycken, motsvarande 1 %.

1 Brott mot SL exklusive trafikbrott, härefter benämnda brott mot SL.

2 Mellan 2011 och 2012 sjönk den registrerade brottsligheten med ca. 20 %.

Tillståndstjänster

Tillståndsenheten

Målsättningen för tillståndsenhetens serviceverksamhet är att kunna upprätthålla en god servicenivå och en korrekt handläggning av tillståndsärenden.

Hanterade ärenden under året 2016 uppgår till drygt 10 000 ärenden, där körkortsärenden samt pass- och identitetskortsärenden dominerar. Sammanlagt står dessa ärenden för nästan 80 % av hanterade tillstånd. Ifråga om vapentillstånd togs beslut i ca 800 ärenden. Tillståndsenhetens verksamhet genererade under året 411 000 euro i intäkter. Intäkterna är baserade på avgifter varom stadgas i Ålands landskapsregerings beslut om polisens avgiftsbelagda prestationer ÅFS 2016:94.

Utlänningsärenden

Ålands polismyndighet mottog under 2016 totalt 72 ansökningar om finskt medborgarskap där även finns inkluderade finskt medborgarskap genom anmälan. Nordiska medborgare samt tidigare finska medborgare kan ansöka om finskt medborgarskap genom anmälan.

Nya inflyttade eller på Åland födda EU-medborgare registrerade sin uppehållsrätt. Det totala antalet registreringar uppgick under år 2016 till 165 personer, en ökning med 36 procent från år 2015 då antalet registreringar uppgick till 121 stycken.

I fråga om uppehållstillstånd som beviljas för medborgare från tredje land, mottogs under året 171 nya ansökningar om uppehållstillstånd, varav 34 ansökningar överfördes till Migrationsverket och 137 ansökningar hanterades vid polismyndigheten.

Upphållstillstånds- och uppehållsrättsärenden samt medborgarskapsärenden handläggs i sin helhet av Migrationsverket från och med 1.1.2017.

Landskapsalarmcentralen

Under 2016 larmade Alarmcentralen ut ambulans och räddningstjänst på sammanlagt 3067 uppdrag. Dessa fördelades enligt följande:

Ambulans 2614 uppdrag (Akutbil med på 673 av uppdragen)

Räddningstjänst 453 uppdrag

Antalet uppdrag inom den prehospitalsektorn har ökat från föregående år med 161 stycken eller cirka 6 %, vilket får anses vara en ganska kraftig ökning.

Förutom den ordinarie hanteringen av nödsamtal och nödmeddelanden har Alarmcentralen utfört sina uppgifter såsom bevakning av skogsbrandvarning, mottagande av polisiära ärenden som inte är av brådskande karaktär, mottagande av trygghetstelefontjänst, provning av automatlarm, mottagande av hisslarm samt diverse servicetjänster.

Under året har en omfattande sanering av gammal utrustning skett och därtill en renovering av lokalerna. Nytt golv, nya möbler samt ny belysning har gett en betydligt bättre arbetsmiljö både rent estetiskt men framförallt ergonomiskt.

Personalen har genomgått utbildningsdagar under året med fokus på hantering av "livshot på sekundnivå". Detta innebär hjärtstopp samt hinder i luftvägarna hos både barn och vuxna. Fortbildningen har givits av akutsjukskötare från ÅHS, tillika fältchef i den prehospitalsektorn.

Under 2016 har man även påbörjat en utredning om Alarmcentralens tekniska system vilka är i behov av förnyelse för att hänga med i den snabba utveckling som sker på marknaden.

Ekonomi

Polismyndighetens budget för verksamhetsåret 2016 fastslogs efter den första tilläggsbudgeten till 6 286 000 euro (nettoanslag). I tilläggsbudgeten belades myndigheten med ett sparkrav om 45 000 euro, vilket genomfördes genom att minska på personalkostnader. Till samma tilläggsbudget inlämnades förslag om ökat budgetanslag för ombyggnad och renovering av landskapsalarmcentralens utrymmen. 34 000 euro beviljades för ändamålet vilket resulterade i en totalsänkning av budgeten med 11 000 euro i den första tilläggsbudgeten.

Utfallet för årets nettokostnader blev 96,61 %. Den återstod som nettoanslaget visar har uppkommit dels på grund av ökade inkomster från tillståndsärenden och så kallade obefogade alarm, men också på grund av bl.a. minskade lönekostnader då bl.a. tjänster inte varit möjliga att tillsätta, samt en minskning av kostnaderna för personalresor, dagtraktamenten och utbildning.

Verksamhetskostnader na stannade på 98,34 %.

I enlighet med fordonsinvesteringsanslaget anskaffades en ny polisbil som anlände sent i december.

För verksamhetsåret 2017 har polismyndigheten beviljats ett nettoanslag om 6 217 000 euro. Den första tilläggsbudgeten kommer dock att minska anslaget på grund av sänkningen av semesterpenningen enligt konkurrenskraftsavtalet samt sänkningen av socialskyddsavgiften.

Axplock från verksamheten

Hundverksamheten

Polishundverksamheten består av tre hundförare och tre hundpatrullpoliser. Hundförarna är utplacerade inom tre av fyra vakter i fältverksamheten. Polishundarna är av rasen belgisk vallhund malinois. Två hundar har narkotikasök som specialområde, medan en hund fortfarande genomför sin grundutbildning. Polishundgruppen deltog vid 112 dagen 11.02.2016. Skolning och övningsdagar har hållits under året i form av lokalarbetsplatskolning, besök av lärare från Polisyrkeshögskolan/ Polishundinrättningen, övningsdagar vid Polishundinrättningen, Polishundföreningens skyddsläger, samt läger med huvudtemat marksök av narkotika. Myndighetssamarbetet under året har varit gott, vilket har visat sig i gemensamma träningstillfällen och ett etablerat nätverk mellan polishundgrupperna vid andra polisinställningar i Finland.

Transport av farliga ämnen

Övervakningens syfte är att förbättra säkerheten för allmänheten. Denna typ av farliga ämnestransporter kan ha en negativ inverkan på hälsa, miljö och trafiksäkerhet vid inkorrekt hantering eller okunskap. Polisen övervakade även arbetsplatser där farliga ämnen hanteras och transporteras samt förvaras. Detta i samarbete med polispersonal med specialkunskaper om explosiva ämnen och arbets säkerhet.

Polisen har svarat på frågor och utrett problem och frågeställningar, i vissa fall också besökt industrier och arbetsplatser där man begärt övervakning eller granskning.

Praktisk övervakning

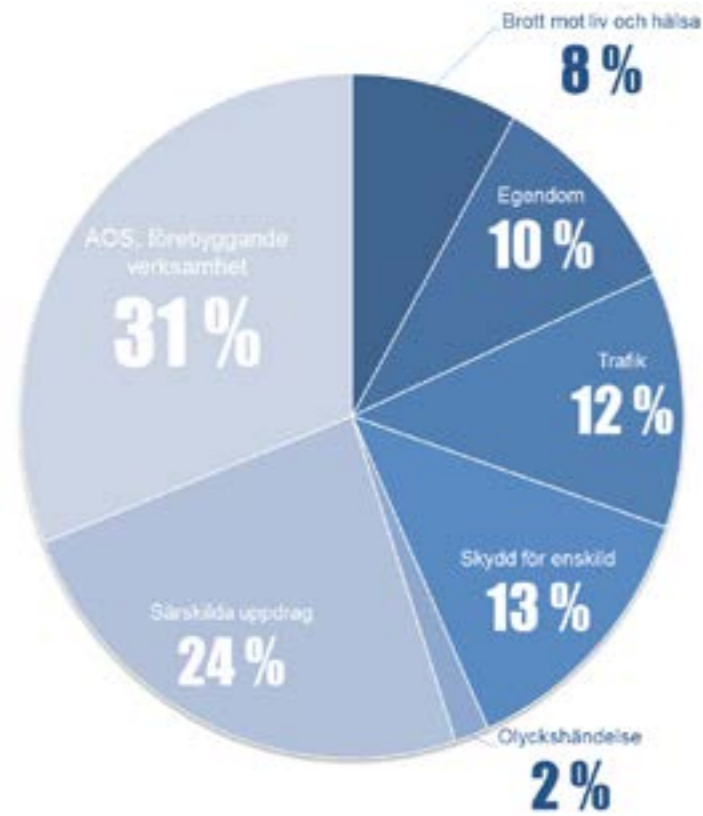
Polispersonal från fältverksamheten, två äldre konstaplar, vid Ålands polismyndighet påbörjade verksamhetsåret 2015 övervakning av transport av farliga ämnen efter utförd utbildning inom området. Polismännen hade utfört civil körtillståndsutbildning och erhållit ADR-certifikat för samtliga klasser. Därigenom skaffade polisen sig grundläggande kunskaper i området. Normerna som reglerar denna typ av transporter är internationella. De utsedda polismännen sändes ytterligare till Polishögskolan i Sverige till Solna där man genomgick licensutbildning. Kunskaperna fördjupades ytterligare. Kursen innehöll bl.a. ett praktiskt moment där man övervakade transporter av farligt gods under handledning av instruktörer inom svensk polis. Denna övervakning var tillika slutprovet som visade att polismännen kunde använda den teoretiska kunskapen i sitt praktiska yrkesliv inom trafikövervakning. Övervakning av transporter av farliga ämnen på väg är en del av trafikövervakningen, dock ett gediget specialområde som kräver sin specialutbildning.

Samtlig lagstiftning som reglerar fordonstrafik gäller även inom detta område, dock utöver detta bl.a. en föreskrift på 1243 sidor vilken revideras vart annat år. Grundtanken vid Ålands polismyndighet år 2015 var att till viss del, i denna sak, övervaka transporter av farliga ämnen på Ålands vägnät. Då denna övervakning även sträcker sig till hantering, dokumentering och lastning/lossning av farliga ämnen ville man till en början arbeta informativt och förebyggande. För att nå berörda, sätta standard och för att få en uppfattning om helhetsbilden. De som handhar dessa s.k. ADR-transporter skall ha kunskap/certifikat för att få hantera farliga ämnestransporter och har således ett eget ansvar. Detta är ett krävande område där misstag kan kosta liv eller hälsa! Transporter av farliga ämnen har stannats på väg under året, men inga bötesförelägganden har utförats, dock har ett fåtal brottsanmälningar upprättats för vidare utredning då oaktasamhet och risk varit påtaglig. Polisen har verkat för att vara behjälplig i tolkning av reglemente/föreskrift, och på det sättet i första hand säkrat korrekt hantering för allas välbefinnande.

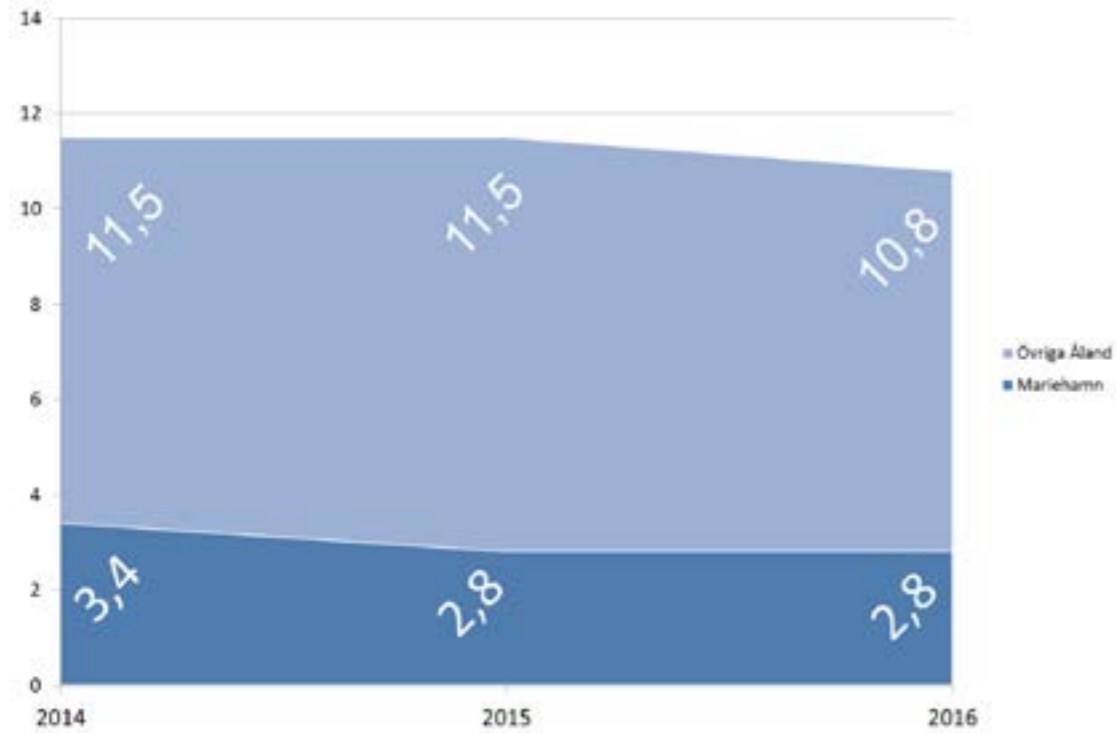

Statistik

Alarmverksamhet

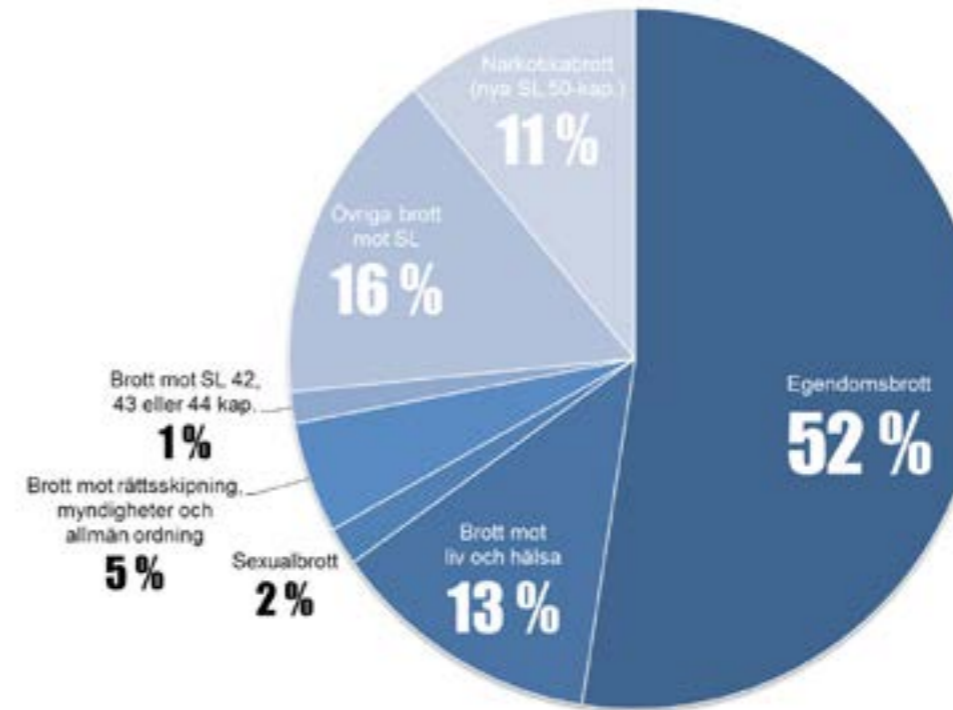

Figur 1. Fördelning av ingripanden enligt uppdragstyp.
Källa: ALARM

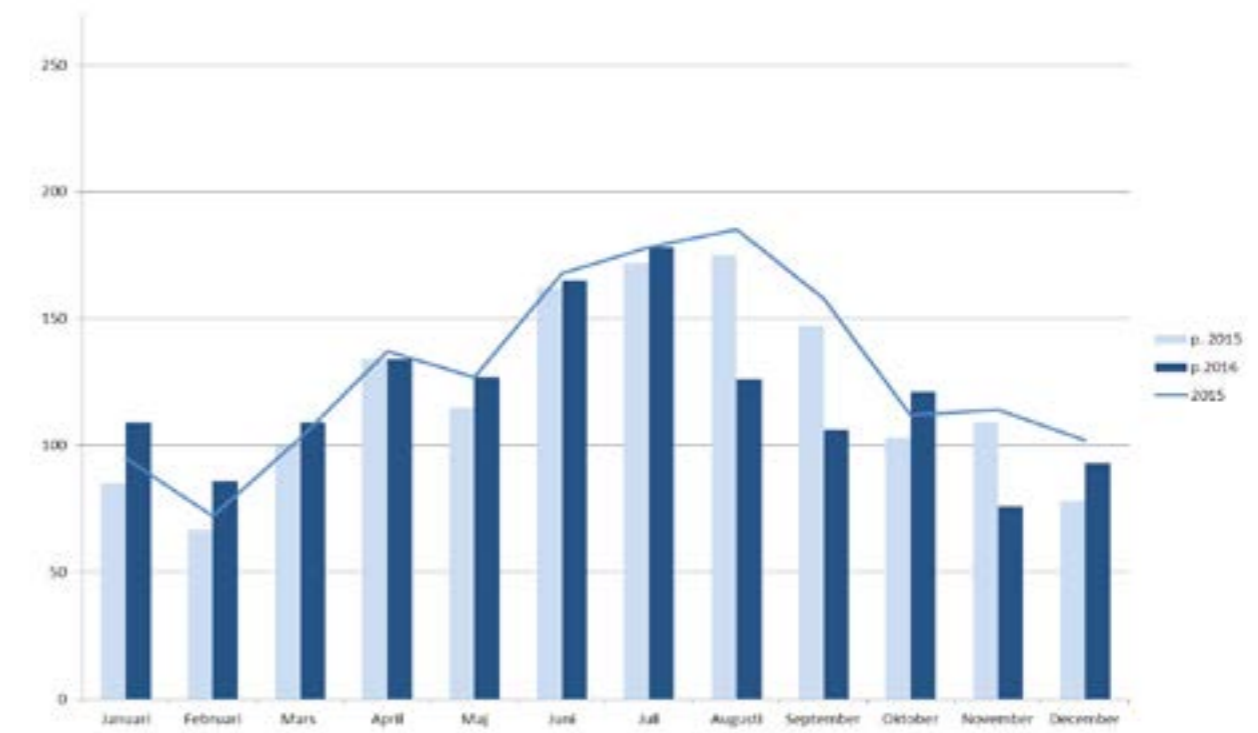

Figur 2. Utveckling av responstid vid A-uppdrag.
Källa: ALARM

Brottsbekämpning

Figur 3. Brott som kommit till polisens kännedom på Åland 2016.
Källa: Polisens resultatinformationssystem Polstat.

Figur 4. Månatlig fördelning av strafflagsbrotten.
Källa: Polisens operativa analysystem PONA.

